

V E N D I M
NË EMËR TË REPUBLIKËS

Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë të përbërë nga:

Thimjo Kondi	Kryetar
Bashkim Caka	Anëtar
Agron Lamaj	“
Vladimir Metani	“
Vladimir Bineri	“
Nikoleta Kita	“
Artan Hoxha	“
Natasha Sheshi	“
Valentina Kondili	“
Tefta Zaka	“
Vangjel Kosta	“
Petrit Plloçi	“
Perikli Zaharia	“
Zamir Poda	“
Ylvi Myrtja	“
Vitore Tusha	“

në seancën gjyqësore me dyer të hapura të datës 15.9.2000 morën në shqyrtim çështjen civile nr.850 që i përket:

PADITËS: Polikron Koço, banues në Tiranë, përfaqësuar nga av. Sofika Koço.

I PADITUR: Këshilli i Ministrave i Republikës së Shqipërisë në mungesë.

OBJEKTI: Anullimi i vendimit të Këshillit të Ministrave nr.44, datë 21.01.1999, pika 7, në pjesën që ka vendosur paditësin, person të lidhur me shoqërinë “Gjallica” sh.p.k.

BAZA LIGJORE: Neni 5 i ligjit 8227, datë 30.7.1997.

Gjykata e Apelit Tiranë me vendimin nr.2, datë 14.7.1999, ka vendosur:

Pranimin e padisë pjesërisht, vetëm në favor të paditëses Sofika Koço, duke anuluar pjesërisht vendimin nr.44, datë 21.09.1999 të Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë vetëm përsa i përket pikës 1/8 të lidhjes bashkëngjitur këtij vendimi.

Rrëzimin e padisë për paditësin Polikron Koço.

Kundër vendimit të mësipërm ka ushtruar rekurs paditësi Polikron Koço duke parashtruar këto shkaqe:

- Vendimi i gjykatës vjen në kundërshtim me ligjin nr.8227, datë 30.7.1997, sepse nuk kam asnjë detyrim ndaj shoqërisë.

- Nga ekspertët që janë marrë me transparencën vërtetohet se nuk jam debitor.

Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, me vendimin e datës 28.6.2000 ka vendosur:

Kalimin e çështjes për gjykim në Kolegjet e Bashkuara me qëllim që të përcaktohen kufinj të përcaktimit të saj në Gjykatën e Lartë.

KOLEGJET E BASHKUARA TË GJYKATËS SË LARTË

Pasi dëgjuan relacionin e anëtarëve Ylvi Myrtja dhe Vitore Tusha, pasi dëgjuan av. Sofika Koço e cila kërkoi të prishej vendimi i gjykatës së Apelit dhe të pranohej padia e Polikron Koços, e pasi e biseduan çështjen në tërësi,

V Ë R E J N Ë:

Vendimi i gjykatës së Apelit është i bazuar në ligj, prandaj duhet të lihet në fuqi.

Ka rezultuar në gjykim se paditësi Polikron Koço ka qenë përkohësisht menaxher

(administrator) i shoqërisë “Gjallica” sh.p.k, e cila ka ushtruar veprimtarinë e kundërligjshme të depozitimit të shumave në të holla nga publiku i gjerë me interesa të larta, në pamundësi për t’i kthyer, dhe që është cilësuar si skemë mashtruese piramidale.

Me vendimin e Këshillit të Ministrave. nr.44, datë 21.01.1999, pika 7, paditësi është deklaruar person i lidhur me shoqërinë huamarrëse, subjekt të kontrollit financiar. Këtë vendim e ka kundërshtuar paditësi me arsyetimin se është në kundërshtim me ligjin nr.8227, datë 30.7.1997.

Bazuar në nenin 5 të ligjit nr.8227, datë 30.07.1997 “*Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr.8215, datë 19.05.1997 “Për kontrollin financiar të personave juridikë jo bankarë, që kanë marrë hua nga publiku i gjerë”*”, padia është shqyrtuar nga gjykata e Apelit e cila, mbështetur në nenin nr.465 të Kodit të Procedurës Civile, e ka shqyrtuar në themel çështjen dhe ka vendosur rrëzimin e padisë të Polikron Koços me arsyetimin se: “... fakti që paditësi ka qenë përkohësisht menaxher i Shoqërisë “Gjallica” sh.p.k sipas nenit 4/a të Ligjit nr.8227, datë 30.07.1997, mjafton që ai të shpallet person i lidhur me shoqërinë huamarrëse subjekt kontrolli”.

Duke marrë shkas nga kjo çështje Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë çmojnë të dalin me një vendim unifikues për arsye se:

Çështja objekt shqyrtimi fillon të gjykohet në gjykatën e apelit dhe jo në gjykatën e rrethit siç është rregulli i përgjithshëm. Kodi i Procedurës Civile rregullon gjithë procedurën e gjykimeve të zakonshme dhe të posaçme që fillojnë të shqyrtohen në shkallën e parë duke i njohur palëve mjete ankimi ndaj vendimeve përkatëse në gjykatën e apelit dhe Gjykatën e Lartë. Ligji nr.8227, datë 30.07.1997 përcakton një procedurë të posaçme përsa i takon gjykatës kompetente që shqyrton ankimin ndaj Vendimit të Këshillit të Ministrave që ka deklaruar personat e lidhur me shoqëritë huamarrëse. Ai përcakton gjykatën e apelit që të shqyrtojë këto ankime në themel. Duke qenë se kjo procedurë e posaçme shmang gjykimin e shkallës së parë, shtrohen disa probleme: së pari, a i mohohet palës e drejta kushtetuese e ankimit ndaj vendimit gjyqësor? Së dyti, cilat janë kufinj të shqyrtimit të çështjes në Gjykatën e Lartë?

Sipas nenit 442 të Kodit të Procedurës Civile, “*Mjetet për t’u ankuar ndaj vendimeve të gjykatave janë : 1) Ankimi në gjykatën e apelit, 2) Rekursi në Gjykatën e Kasacionit (e Lartë), 3) Kërkesa për rishikim, si dhe 4) Kundërshtimi i të tretit.*”

Në rastin në shqyrtim përjashtohet mundësia e ushtrimit të ankimit në gjykatën e apelit, sepse vetë ligji e përcakton këtë gjykatë si gjykatë të juridiksionit fillestar.

Duke qenë kështu, mundësia e vetme është që vendimi i apelit të kundërshtohet në Gjykatën e Lartë. Rekursi është i vetmi mjet, që, sipas Kodit të Procedurës Civile, palët ose pjesëmarrësit e tjerë në proces parashitrojnë kundërshtimet e tyre ndaj vendimeve të gjykatës së rrethit (gjyqësor) e të gjykatës së apelit në Gjykatën e Kasacionit (e Lartë), sipas rregullave të parashikuara në këtë kod (neni 112 i Kodit të Procedurës Civile).

Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë në nenin 43 të saj parashikon se: “Kushdo ka të drejtë të ankohet kundër një vendimi gjyqësor në një gjykatë më të lartë përveçse kur në Kushtetutë parashikohet ndryshe”.

Shtojmë që në fillim se rasti në shqyrtim nuk është nga ato për të cilat në Kushtetutë parashikohet ndryshe. Pra, palës paditëse nuk mund t’i mohohet e drejta e ankimit kundër vendimit të gjykatës së apelit, e cila nuk mund të realizohet ndryshe, veçse duke kundërshtuar këtë vendim në Gjykatën e Lartë.

Kolegjet e Bashkuara me të drejtë ankimi kuptojnë të drejtën për të pasur me ligj mjete procedurale për të kundërshtuar vendimin e gjykatës më të ulët në një gjykatë më të lartë.

Kolegjet e Bashkuara çmojnë se e drejta e personit për të pasur të paktën mundësinë e një ankimi ndaj vendimit gjyqësor të dhënë kundër tij, si e drejtë kushtetuese, garantohet nëpërmjet ushtrimit të rekursit në Gjykatën e Lartë.

Nga ana tjetër, shtrohet problemi nëse është e domosdoshme dhe e mundshme që Gjykata e Lartë, në këtë rast, të ndryshojë mënyrën e gjykimit dhe kufinj të shqyrtimit të çështjes. Pra, pyetja shtrohet nëse Gjykata e Lartë, edhe në këtë rast, do ta shqyrtojë çështjen duke iu përmbajtur shkaqeve që parashikon neni 472 i Kodit të Procedurës Civile, apo të veprojë si shkallë e dytë gjykimi (gjykatë apeli). Në nenin 141 të Kushtetutës është përcaktuar se juridiksioni i Gjykatës së Lartë është, si rregull, juridiksion rishikues, por pranohet përjashtimisht në lëndë penale dhe juridiksioni fillestar për një numër shumë të kufizuar rastesh.

Kushtetuta, kur përcakton se Gjykata e Lartë ka juridiksion rishikues, nuk i parashikon

konkretisht kufinj të shqyrtimit të çështjeve. Për rrjedhojë, ajo i lë hapësirën e nevojshme që këto kufinj të përcaktohen me ligj.

Një ligj që përcakton kufinj me të gjerë apo më të ngushtë të shqyrtimit të çështjeve të caktuara në Gjykatën e Lartë është në pajtim me Kushtetutën.

Në rastin në shqyrtim ligji nr.8227, datë 30.07.1997 nuk ka përcaktuar rregulla të veçanta të ankimit ndaj vendimit të Gjykatës së Apelit dhe as ndonjë procedurë të veçantë për gjykimin e këtyre çështjeve në Gjykatën e Lartë. Gjersa ky ligj nuk ka përcaktuar kufinj të ndryshëm gjykimi në Gjykatën e Lartë për këtë kategori çështjesh, konkludohet se kufijtë nuk mund të jenë të ndryshëm nga ato që përcakton Kodi i Procedurës Civile. Pra, do të zbatohet procedura e zakonshme e gjykimit në Gjykatën e Lartë e rregulluar në Kodin e Procedurës Civile, për shkaqe që parashikon ky kod në nenin 472 të tij.

Si përfundim, pavarësisht nga kufinj të shqyrtimit të çështjeve në Gjykatën e Lartë të përcaktuara me ligj, palës në gjykim nuk i mohohet e drejta kushtetuese për të ushtruar të paktën një ankim kundër vendimit gjyqësor në një gjykatë më të lartë.

Përsa i përket themelit të çështjes në shqyrtim Kolegjet e Bashkuara çmojnë se ajo është zgjidhur në pajtim me ligjin.

Me të drejtë gjykata e apelit e ka shqyrtuar çështjen në themel. Këtë mundësi ia lejon neni 465 i Kodit të Procedurës Civile, i cili e lejon këtë gjykatë që, edhe pse gjykon, si rregull, si shkallë e dytë, të përsërisë tërësisht apo pjesërisht hetimin gjyqësor të kryer nga gjykata e shkallës së parë. Gjersa këtë të drejtë kjo gjykatë e ka kur gjykon si shkallë e dytë, aq më tepër nuk mund t'i kufizohet ajo në rastet kur ligji i një juridiksionin fillestar.

Ndërsa, përsa i përket interpretimit të ligjit ajo s'mund të ketë asnjë kufizim.

Shkaku i ngritur në rekurs nga paditësi se gjykata e apelit nuk ka zbatuar drejt ligjin nr. 8227, datë 30.07.1997, sepse ai nuk është debitor i Shoqërisë "Gjallica" sh.p.k dhe, për rrjedhojë, nuk duhet të shpallet person i lidhur me shoqërinë huamarrëse dhe as të më publikohet emri në Fletoren Zyrtare, nuk qëndron.

Në kuptim të neni 4 të ligjit nr.8227, datë 30.07.1997, persona të lidhur me shoqërinë huamarrëse nuk janë vetëm ata që kanë marrë në mënyrë direkte dhe/ose indirekte mjete financiare dhe nuk i kanë shlyer, por edhe persona që në mënyrë direkte ose indirekte kanë marrë pjesë në drejtimin e administrimit të subjektit të kontrollit.

Siç është pranuar nga gjykata e apelit rezulton se paditësi Polikron Koço ka qenë për një periudhë menaxher (administrator) i Shoqërisë "Gjallica" sh.p.k Kolegjet e Bashkuara çmojnë, se pavarësisht nga shlyerja e detyrimit, paditësi mbetet person i lidhur me Shoqërinë "Gjallica" sh.p.k., për shkak se ai ka pasur funksione drejtuese në të, duke qenë administrator i saj.

Vendimi i Këshillit të Ministrave nr.44 që ka shpallur personat e lidhur me shoqërinë "Gjallica" sh.p.k, nuk ka përcaktuar për paditësin ndonjë detyrim financiar. Qënia e paditësit në listë, i shpallur si person i lidhur me këtë shoqëri është për shkakun që parashikon neni 4, paragrafi 7, i ligjit 8227, datë 30.7.1997 sipas të cilit "... një person i lidhur me subjektin e kontrollit nënkupton çdo person juridik apo fizik, më poshtë do të quhet "person i lidhur", nëse:

... ai është i lidhur në mënyrë direkte ose indirekte me drejtimin e subjektit të kontrollit".

Nisur nga sa më sipër me të drejtë gjykata e apelit e ka rrëzuar padinë e Polikron Koços, pasi shkaku ligjor për qënien person i lidhur qëndron.

PËR KËTO ARSYE

Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë mbështetur në nenin 141 paragrafi i dytë i Kushtetutës, në nenin 14 pika "c" dhe 17 pika "a" e Ligjit nr.8588, datë 15.03.2000 "Për Organizimin dhe Funksionimin e Gjykatës së Lartë të Republikës së Shqipërisë", në nenin 485/a të Kodit të Procedurës Civile,

V E N D O S Ë N:

1. Lënien në fuqi të vendimit nr.2, datë 14.7.1999 të Gjykatës së Apelit, Tiranë.
2. Ky vendim për njehsim të praktikës gjyqësore të dërgohet për botim në Fletoren Zyrtare.

MENDIM PARALEL

Çështja u tërhoq për shqyrtim në Kolegjet e Bashkuara për të orientuar e udhëhequr praktikën gjyqësore për zbatimin e njëlojtë dhe të përpiktë të normave të së drejtës materiale e procedurale, jo vetëm “lidhur me mënyrën e shqyrtimit Çështjes në Gjykatën e Lartë”, por edhe “lidhur me mënyrën e shqyrtimit të çështjes në gjykatën e apelit”.

Objekti i çështjes në gjykim është shfuqizimi pjesërisht i vendimit të Këshillit të Ministrave nr.44, datë 21.1.1997. Këshilli i Ministrave, vendimin e tij të mësipërm e ka nxjerrë në bazë të ligjit nr.8227, datë 30.7.1997 “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr.8215 datë 9.5.1997”. “Për kontrollin financiar të personave juridikë jo bankarë, që kanë marrë hua nga publiku i gjerë”. Në bazë të këtij vendimi, paditësi Polikron Koço është deklaruar si person i lidhur me shoqërinë tregtare “Gjallica”. Paditësi pretendon se nuk ka asnjë detyrim ndaj shoqërisë “Gjallica”. Gjykata e apelit arsyeton se nga provat e shlytuara, rezulton se paditësi ka qenë përkohësisht menaxher i shoqërisë. Për këtë, sipas nenit 4 të ligjit nr.8227, datë 30.7.1997 është shpallur si person i lidhur me shoqërinë. Mbi faktet e provat që janë paraqitur nga palët gjatë procesit gjyqësor është vërtetuar se gjatë periudhës 27.7.1994 deri me 16.10.1996 ai ka marrë në pesë raste honorare në shumën e përgjithshme 255.000 \$ për punë të ndryshme të bëra në shoqërinë tregtare. Sipas paragrafit të fundit të nenit 4 të ligjit nr.8227 me të drejtë është konsideruar nga gjykata e apelit Tiranë, “person i lidhur” me subjektin e kontrollit. Në këtë kuadër vendimi i gjykatës së apelit Tiranë nr.2, datë 14.7.1999 është i drejtë.

Sipas nenit 16 të Kodit të Procedurës Civile gjykata zgjidh mosmarrëveshjen në përputhje me dispozitat ligjore dhe normat e tjera në fuqi, që janë të detyrueshme të zbatohen prej saj. Përmendja e “dispozitave ligjore, në të cilat bazohet vendimi” i gjykatës, është kërkesë e domosdoshme e nenit 310/II/3 të Kodit të Procedurës Civile. Këtë detyrim ligjor gjykata e apelit Tiranë nuk e ka zbatuar. Në vendimin nr.2, datë 14.7.1999 të gjykatës së apelit Tiranë (vendimi i rekursuar) nuk citohet asnjë dispozitë procedurale ku është mbështetur gjykata.

Ligji nr.8227, datë 30.07.1997 i cituar më sipër është një ligj material por në të ka edhe dispozita procedurale. Kështu ligji përcakton rastet: a) kur mundet të merret vendimi nga Këshilli i Ministrave, b) si ankimohet ky vendim, c) juridiksioni fillestar gjyqësor që shqyrtton ankimin kundër vendimit të Këshillit të Ministrave, d) afatet e shqyrtimit deri në dhënien e vendimit përfundimtar.

Këto lloj çështjesh, sipas ligjit nr.8227, datë 30.7.1997 gjykohet direkt në gjykatën e apelit. Për shqyrtimin e këtyre çështjeve ligjvënësi ka parashikuar afate shumë të shkurtra. Sipas nenit 5 të ligjit personi i deklaruar i lidhur, ka të drejtë, që brenda 5 ditëve nga publikimi i vendimit të Këshillit të Ministrave të bëjë ankim në gjykatën e apelit. Gjykata e apelit duhet të shqyrtojë çështjen brenda 10 ditëve nga data e paraqitjes së ankimit. Nga dispozita e cituar më sipër rezulton se ligjvënësi ka parashikuar si juridiksion fillestar gjykatën e apelit.

Dihet që juridiksioni është e drejta e organit shtetëror për të zgjidhur çështjet që përfshihen në funksionet e tyre, duke zbatuar në çdo rast ligjin që u njeh këtë të drejtë. Me juridiksion fillestar duhet kuptuar gjykimi për herë të parë apo gjykim në themel, që si rregull bëhet nga gjykatat e shkallës së parë. Juridiksioni fillestar i gjykatës së apelit, parashikuar nga ligji nr.8227, datë 30.7.1997 bëhet një përcaktim i ndryshëm dhe konkretisht: personi i prekur prej vendimit të Këshillit të Ministrave ka të drejtë që brenda pesë ditëve të publikimit të këtij vendimi të bëjë ankim në gjykatën e apelit duke argumentuar dhe kërkuar që ky vendim është marrë në kundërshtim me këtë ligj.

Juridiksioni fillestar i gjykatave të apelit i parashikuar nga neni 5 i ligjit nr.8227 ka nevojë të zbërthehet e të shpjegohet më konkretisht: Si duhet të konsiderohet në këto raste gjykata e apelit si gjykatë e shkallës së parë apo jo, kufinj të shqyrtimit, normat procedurale që do të zbatohen gjatë gjykimit, si do të konsiderohet vendimi që merret nga gjykata e apelit dhe si do të ankimohet ky vendim në një gjykatë më të lartë dhe a do të seleksionohet ankimi në përputhje me nenin 480 të Kodit të Procedurës Civile. Pyetjet e shtrura për zgjidhje më sipër nuk gjejnë zgjidhje në ligjin “Për kontrollin financiar të personave juridikë jo bankarë, që kanë marrë hua nga publiku i gjerë”.

Siç e cituam më sipër, në ligj sanksionohet vetëm: 1. Afati i brenda të cilit duhet të paraqitet ankimi, 2. Gjykata ku paraqitet ankimi, 3. afati i shqyrtimit të ankimit. Pyetjet e tjera nuk gjejnë zgjidhje në këtë ligj, ata gjejnë zgjidhje në Kodin e Procedurës Civile.

Konkretisht, gjykata e apelit është gjykata e parë, që i gjykon këto çështje pa u shqyrtuar më parë në gjykatën e shkallës së parë siç është rrua e zakonshme procedurale gjykimit për çështje të

tjera. Përsa i përket kufijve të shqyrtimit të çështjeve në gjykatën e apelit çmohet se në zbatim të të nenit 465 të Kodit të Procedurës Civile, kjo gjykatë zhvillon të gjithë procedurën e gjykimit të çështjes nga fillimi e deri në fund duke mbajtur parasysh për aq sa janë të zbatueshme dispozitat mbi procedurën e gjykimit në shkallë të parë të parashikuara në Kodin e Procedurës Civile. Më konkretisht, duhet theksuar, se në gjykimin e këtyre çështjeve gjykatat e apelit duhet të mbajnë mirë parasysh dispozitat e kreut të dytë të Kodit të Procedurës Civile ku parashikohen gjykimet e mosmarrëveshjeve administrative (nenet 324-333 të Kodit të Procedurës Civile) me përjashtim të afatit për paraqitjen e ankimit (neni 328 të Kodit të Procedurës Civile). Afati për paraqitjen e ankimit kundër vendimit të Këshillit të Ministrave nuk është 30 ditë siç parashikon neni 328 i Kodit të Procedurës Civile, por 5 ditë siç parashikon neni 5 i ligjit nr.8227.

Gjithashtu duhet të mbahet mirë parasysh se për gjykimin e këtyre çështjeve, për natyrën dhe karakterin e tyre, zbatohen disa rregulla që nuk janë karakteristikë për çështjet e tjera dhe që në Kodin e Procedurës Civile sanksionohen në titullin III dhe quhen “gjykimet e posaçme”. Këto rregulla parashikohen nga nenet 324-333 të Kodit të Procedurës Civile, të cilat rregullojnë “gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative”. Sipas këtyre dispozitave gjykata duhet të verifikojë nëse akti administrativ është i ligjshëm apo i paligjshëm dhe nëse me këtë akt i cënohen interesat e të drejtat paditësit. Në këtë kuadër gjykata duhet të bëjë një cilësim të saktë të fakteve që lidhen me mosmarrëveshjen. Kjo mund të realizohet nëpërmjet një hetimi gjyqësor të plotë dhe të gjithanshëm (neni 14 i Kodit të Procedurës Civile). Nga cilësia e hetimit gjyqësor varet, në fund të fundit, zgjidhja e drejtë e çështjes dhe dhënia e një vendimi të bazuar dhe ligjor. E theksojmë këtë se për këto çështje gjykata e apelit nuk përsërit ndonjë hetim gjyqësor të mëparshëm, pjesërisht apo tërësisht, por e zhvillon atë vetë duke mbajtur parasysh, për aq sa janë të zbatueshme dispozitat mbi procedurën e gjykimit në shkallë të parë të parashikuara nga Kodi i Procedurës Civile. Biles gjatë gjykimit, me kërkesën e palëve ose edhe kryesisht, gjykata ka të drejtë të marrë edhe prova të reja.

Meqënëse për zgjidhjen e këtyre çështjeve duhen afate sa më të shkurtra ligjvënësi ka eliminuar gjykimin në gjykatën e rrethit si shkallë e parë, duke i kaluar direkt në gjykatën e apelit, si një gjykatë më e kualifikuar.

Në këto raste, megjithëse shkurtohet një shkallë gjykimi nuk kemi të bëjnë me mohim të lirive dhe të drejtave kushtetuese, pasi neni 42 i Kushtetutës parashikon se :”Kushdo, për mbrojtjen e të drejtave, të lirive dhe të interesave të tij kushtetuese dhe ligjore.... ka të drejtën e një gjykimi të drejtë dhe publik brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme e caktuar me ligj”. Dhe nuk ka asnjë dyshim se gjykata e apelit i plotëson të gjitha standardet kushtetuese, të parashikuara nga neni 42 i Kushtetutës, dhe është një gjykatë më e kualifikuar se gjykata e shkallës së parë, që garanton të drejta dhe liritë e palëve në proces.

Vendimi i gjykatës së apelit është përfundimtar (neni 5/4 i ligjit nr.8227). Si i tillë, ai mund të kundërshtohet në Gjykatën e Lartë. Parashikimet e paragrafit të dytë të pikës “e” të nenit 5 të ligjit nr.8227, datë 30.7.1997 nuk e kufizojnë të drejtën e asnjë personi të kërkojë të ushtrojë të drejtat e tij kushtetuese e ligjore.

Palët ndërgjyqëse ushtrojnë të gjitha të drejtat e parashikuara në Kushtetutë dhe Kodin e Procedurës Civile. Mosparashkrimi në ligjin e zakonshëm i së drejtës së ankimit nuk i pengon subjektet e ndryshme të realizojnë të gjitha procedurat e ankimit (neni 43 i Kushtetutës). Çdo person, që gjykohet në gjykatën e apelit, si juridiksion fillestar, ka të drejtë të bëjë ankim në një gjykatë më të lartë në përputhje me rregullat e parashikuara nga legjislacioni në fuqi për këtë çështje.

E drejta e ankimit është një e drejtë kushtetuese dhe ligjore dhe i njihet secilit prej palëve me një nga mjetet që parashikon neni 442 i Kodit të Procedurës Civile. Meqënëse këto çështje gjykohen nga gjykata e apelit, e vetmja gjykatë më e lartë për ta është Gjykata e Lartë. Konkretisht është rekursi, ankimi që investon gjykimin në Gjykatën e Lartë për shkaqe që parashikon neni 472 i Kodit të Procedurës Civile.

Edhe në këto raste, Gjykata e Lartë nuk mund të gjykojë si Gjykatë Apeli pavarësisht nëse jaën zhvilluar dy apo një gjykim më parë, sepse juridiksioni i Gjykatës së Lartë përcaktohet shprehimisht në Kushtetutë në nenin 141 ku thuhet:

“Gjykata e Lartë ka juridiksion fillestar dhe rishikues” juridiksioni fillestar në çështjen objekt gjykimi i takon gjykatës së apelit, kurse Gjykata e Lartë ruan funksionin e rishikimit.

Juridiksoni i Gjykatës së Lartë për çështje civile është vetëm juridiksion rishikues Prandaj theksojmë se vendimet e gjykatave të apelit mund të ankimohen vetëm nëpërmjet rekurseve. Për

shqyrtimin e rekurseve do të zbatohen normat proceduriale të parashikuara nga neni 472 e në vazhdim të Kodit të Procedurës Civile. Në zbatim të dispozitave proceduriale, Gjykata e Lartë është e detyruar të verifikojë së pari nëse nga gjykata e apelit është respektuar ligji, së dyti nëse gjatë gjykimi janë respektuar të drejtat e palëve dhe së treti nëse është respektuar procedura e gjykimit. Pajtohem me konkluzionet, në të cilat kanë arritur Kolegjet e Bashkuara lidhur me pikën e parë dhe të dytë, për respektimin e ligjit dhe të drejtave të palëve, por mendoj se duhen orientuar gjykatat e apelit, se këto lloj gjykimesh janë të posaçme. Në çështjet objekt gjykimi kundërshtohet një akt administrativ. Për mosmarrëveshjet administrative në Kodin e Procedurës Civile parashikohet një gjykim i posaçëm, që e kemi cituar më sipër. Normat proceduriale të parashikuara për këtë lloj gjykimi janë të detyrueshme për gjykatat e apelit.

Lidhur me pyetjen nëse këto çështje do të kalojnë direkt për gjykim në kolegji apo do të diskutohen fillimisht në dhomën e këshillimit (neni 480 i Kodit të Procedurës Civile) mendojmë se rekursi në këto raste do të trajtohet, si dhe të gjitha rekursat e tjera. Rekursi mund të mos pranohet në qoftë se është bërë për shkaqe të ndryshme nga ato, që parashikon neni 472 i Kodit të Procedurës Civile.

Mospranimi i rekursit edhe në këto raste vendoset nga kolegji në dhomën e këshillimit pa pjesëmarrjen e palëve sipas kërkesave proceduriale.

GJYQTARI
Y. Myrtja

Tiranë, më 15.9.2000
Nr.2177/850 i Regj. Themeltar
Nr.1030 i Vendimit